

Jolanta Nogaj-Chachaj

Karmanowice, st. 33, gm. Wąwolnica,
woj. lubelskie, AZP 75-77/75

Informator Archeologiczny : badania 28, 74-75

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

narzędzia kościane, ułamki szkła naczyniowego i okiennego, fragm. przedmiotu drewnianego, ułamki kości zwierzęcych, fragm. cegiel palcówek, fragm. dachówek oraz rybie łuski.

Osadnictwo „Góry Zamkowej” było wielofazowe. Rozpoczęło się w okresie wczesnego średniowiecza i trwało z różnym nasileniem po czasy nowożytne. Największa jego intensywność, jak się wydaje, przypada na wiek XV.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Dziale Archeologii Muzeum Okręgowego w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.

Hrubieszów-Podgórze, st. 5
gm. loco, woj. zamojskie
AZP 87-94/32

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Halina Taras. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Trzeci sezon badań. Zespół osad neolitycznych, z epoki brązu i wczesnego średniowiecza.

Wykop o powierzchni 80 m usytuowano na wschód od terenu badanego ratowniczo w l. 1992-1993. Pokrywa czarnoziemiu miała tutaj miąższość ok. 1 m, toteż większość zarejestrowanych obiektów czytelna była dopiero po osiągnięciu granicy calca lessowego.

Odsłonięto 7 obiektów związanych głównie z osadą wczesnośredniowieczną. Wśród nich znajdowała się budowla mieszkalna typu ziemiankowego o długości ok. 8 m, zawierająca w części północno-wschodniej rumowisko polepy, prawdopodobnie ze zniszczonego pieca kopułkowego. Drugi piec, wydrążona w ścianie i wylepiona gliną nisza, znajdował się w narożniku północno-wschodnim. Na wschód od ziemianki wystąpiły 2 obiekty produkcyjne. W pierwszym znaleziono skupisko polepy i żuźla, drugi był najpewniej piecem do wypalania wapna.

Pozostałe 2 obiekty — koliste jamy, czytelne tylko w spągu (miąższość ok. 20 cm), mają niejasną chronologię i funkcję.

W warstwie kulturowej zarejestrowano materiały związane z osadnictwem neolitycznym (kultura ceramiki wstęgowej rytej, kultura pucharów lejkowatych), epoki brązu (kultura mierzanowicka, strzyżowska, trzciniecka) i wczesnośredniowiecznym.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.

Badania będą kontynuowane.

Karmanowice, st. 33
gm. Wąwolnica, woj. lubelskie
AZP 75-77/75

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii w Lublinie

Badania prowadziła dr Jolanta Nogaj-Chachaj. Finansowane przez Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna i nowożytna.

W czasie tegorocznych prac wykopaliskowych p. Roman Saran — właściciel pola będącego częścią st. 35 w Karmanowicach — zgłosił istnienie w obrębie swojego podwórka obiektu archeologicznego. Obiekt ów leży na stromym stoku wzniesienia, będącego częścią większego, lessowego garbu. U podnóża stanowiska znajduje się „oczko” wodne oraz pozostałości po strudze, zaznaczonej jeszcze na mapach z okresu międzywojennego.

W trakcie prospekcji AZP obszaru 75-77, prowadzonej przez S. Jastrzębskiego w 1981 r., na szczycie wspomnianego wzniesienia zlokalizowano st. nr 33 w Karmanowi-

cach (numer na obszarze 75). Odkryty materiał został zaliczony do kultury pucharów lejkowatych oraz wczesnego średniowiecza — XI–XII w.

Obserwacje poczynione podczas prac przygotowawczych do badań sondażowych wykazały obecność na szczycie wzniesienia i jego stokach, na powierzchni ok. 1 ha, kilkudziesięciu fragm. wylewów, brzuśców i den, datowanych od IX do XVII w. Oprócz tego natrafiono na fragm. ceramiki kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych, dużych rozmiarów bryły wapienne, fragm. cegły (gotyckiej?). Okoliczni mieszkańcy „przypomnieli sobie”, że w czasie budowy gazociągu na szczycie wzniesienia wykopano czaszkę ludzką, którą wtórnie ukryto w ziemi.

W wykopie sondażowym na stoku wzniesienia natrafiono w warstwie spływowej na kilkadziesiąt fragm. wylewów, uch naczyń oraz szkła i przedmiotów metalowych, datowanych wstępnie na IX–XVII w. Na głębokości ok. 1 m odkryto szczątki kostne kilku zwierząt przemieszane z brukiem wapiennym, a pod nimi rozległe zaciemnienie. Jednoznaczne określenie charakteru obiektu wymagać będzie przeprowadzenia regularnych badań wykopaliskowych zarówno w miejscu sondażu, jak i na szczycie wzniesienia. Stanowisko z pewnością ma charakter wielokulturowy. Istnieją pewne przesłanki, by zidentyfikować je z pozostałościami grodziska wczesnośredniowiecznego.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Badania będą kontynuowane.

Leszczany, st. 3, gm. Żmudź, woj. chełmskie — patrz: wczesna epoka żelaza

Leszcze, Jaskinia nad Stawem w Gackach, gm. Pińczów, woj. kieleckie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

Lubenia, st. 1
gm. loco, woj. rzeszowskie
AZP 105-76/3

Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Badania prowadził mgr Antoni Lubelczyk. Finansowane przez Muzeum Okręgowe w Rzeszowie i Urząd Gminy w Lubeni. Pierwszy sezon badań. Grodzisko z okresu wczesnego średniowiecza (XI–XIII w.).

Grodzisko w Lubeni położone jest na wyodrębniającym się z trzech stron wzgórz porośniętym lasem, zwanym „Okopy”. U jego podnóża (40–50 m niżej) od strony zachodniej, północnej i wschodniej znajdują się głębokie parowy, w których płyną niewielkie ciekły wodne. Grodzisko to, o kształcie lekko owalnym, ma wymiary 100 x 80 m oraz zachowane działy o wysokości 1–4 m, poprzedzone niewielką fosą od strony wewnętrznej. Odkryte zostało w 1906 r. przez W. Demetrykiewicza, który pozyskał z bliżej nieokreślonego miejsca drobne fragm. ceramiki wczesnośredniowiecznej. Natomiast w 1947 r. badania sondażowe przeprowadził tutaj G. Leńczyk.

W toku badań wykopaliskowych w 1994 r. przecięto majdan grodziska czterema wykopami o szerokości 2 m i łącznej powierzchni 150 m² oraz jego wał od strony północno-zachodniej. Nie uzyskano żadnego materiału datującego. Okazało się, że na majdanie bezpośrednio pod cienką warstwą ściółki leśnej wystąpił całec w postaci żółtej gliny z kamieniami, a bliżej fosy, już na głębokości 40–50 cm, skala macierzysta.

Wał usypany był z ziemi oraz tłuczni kamiennego i nie był wzmocniony dodatkową konstrukcją. W jego profilu dopatrzeć się można było fragm. przepalanej warstwy zabarwionej na różowo, a w dolnej partii, tuż nad skalą macierzystą, wystąpiły drobne węgielki drzewne.

W toku penetracji powierzchniowej stwierdzono występowanie na niewielkiej przestrzeni u podnóża grodziska, od jego północnej strony, ceramiki wczesnośredniowiecznej